

פ ר ו ט ו ק ו ל מ.ס. 77

מישיבת ועדה ~~של~~ של ועדת החינוך והתרבות.
שהתקיימה ביום ב', י"ב בתמוז תשל"א -
5.7.71, בשעה 10.00.

נ כ ח ו - חברי הוועדה:

א. כץ - היו"ר
נ. אליעד
ח. גרוסמן
דוד קורן

מוזמנים:

מר י. ענבר - יו"ר מועצת ההימורים
מר סיוון - סגן יו"ר מועצת ההימורים
מר זאבי - יו"ר ההתאחדות לכדורגל
מר ברים - סגן יו"ר ההתאחדות לכדורגל
מר ליליאן - חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל
מר מיצ'ן - סגן יו"ר ההתאחדות לכדורגל
מר גיל - יו"ר ההתאחדות לספורט
מר אורן - מנהל רשות הספורט

מזכירת הוועדה:

גב' דנה פלר

ר ש מ ה :

שולמית פרג

היו"ר א. כץ:

אני פותח את הישיבה ומקדם בברכה את האורחים.

בישיבה הקודמת אנחנו הצבנו לעצמנו מספר שאלות יותר כוללות לאנשי התאחדות הכדורגל, ולא באותו הרקב; השאלות נגעו להצעות לסדר היום שהועברו אלינו. מישהו התרעם על "הדרדרות" - זהו ביטוי ספרותי, פרלמנטרי. ואם הוא איננו תואם את המציאות, זאת נראה. זה לא בידי הוועדה. אלה הם הליכים פנימיים של הכנסת.

בישיבה הקודמת הובאה בפני הוועדה, בצורה רחבה, בעיית הפעילות של הכדורגל. הייתי אומר, כי היתה זו סקירה מקיפה, כוללת, לגבי הנושא הזה, ע"י נציגי התאחדות, כאשר המוטו העיקרי לדידי לגבי הנושא היה "נכון שהיו בודדים אשר סרחו, אבל איך זה מוצדק ונכון שהקצף יצא על כל הכלל". זאת אומרת, לא הכחישו שנעשו מעשים שלא ייעשו ע"י בודדים, ואנחנו לא נכנס לזה, שכן לשם כך יש ועדות חקירה. מכל מקום, כך הבינונו. לדעתי, זה חמור מאד. גם כשהמדובר הוא בבודדים, ובספורט, אלה הם מעשים שלא ייעשו.

ענף הספורט חייב להיות נקי מכל רבב. המושג "fair play" הנו ביטוי עם רגישות. אכן ישנם כאלה שהם אינטרסנטים במובן השלילי של המלה, ויש גם אחרים עם ציפיות רבות. כל אלה ביחד מעידים על להיטות ציבורית רבה בענין זה.

בין יתר השאלות היתה שאלה לגבי מקצוענות-חובבנות בכדורגל, והקשר החיובי והשלילי - בסדורים שליליים, מכירות וכו'; הועלתה גם בעיית ההשלכה של מערכת הטוטו. בהקשר לכל הבעיות הללו הזמנו אחכם.

יאמר מיד כי איש אינו מזלזל בחשיבות הרבה שהיתה, ושישנה במועצה להסדר ההימורים בספורט הישראלי בכלל, ולא רק בכדורגל. אנחנו יודעים את הדברים בדיוק. אנחנו מקבלים דו"חות על הנעשה בענף זה. אני מקבל ממנהל רשות הספורט, גם מאנשי האוצר וגם מאנשי החינוך שיושבים במועצה הזו, דו"חות. אני חושב שטוב שהמדינה הוציאה בזמנו את הענף הזה מידים לא-ציבוריות, ושלקחה אותו למרות שהוא לא כל כך פדגוגי - שכן זהו עסק של הימורים. לפחות הוציאה מתוך מתוך עז. למעשה, כל ההכנסות תופנינה למטרות חיוביות, דרך ההתאחדויות, דרך המרכזים, ואולי גם באופן ישיר, לפי סקאלה מסויימת. כל הדברים הללו בודאי מופיעים בדו"חות.

היו שמועות, אני מניח שכולכם יודעים עליהן, כי אנשים הקשורים בטוטו מהמרים, והם מארגנים משחקים כדי להרוויח בטוטו. הם הגיעו לביטוי בכל הדרכים. לכן כדאי שהדברים יובהרו בצורה חד משמעית.

אני רוצה כי בסוף הישיבה יצא סיכום, אשר יקבל פומביות. לפחות בטוטו צדע אם נכון הדבר או לא נכון. לפחות נדע היכן אנו עומדים.

מר ענבר:
לפי דעתי נגרם נזק לא ישוער לטוטו, משום שטוטו זהו ענין של אמון. אם אנשי הרדיו והטלביזיה פונים לקבוצה מאורגנת שקונה משחקים - אכן כך נאמר בטלביזיה - הרי שבאחד הסיכומים ברדיו אמר המראייין: "אם כך, חשבנו שזה בסדר ושמקבלים רק את הקבוצות". כלומר, יש רמאות נגד הקהל.

על כל פנים, אנחנו הוכחנו שהאמת היא הפוכה. ישראל, עם ישראל, הנו באמת גאה על כך. בתנ"ך כתוב שכל אדם הוא בחזקת זכאי, כלומר שהנאשמים צריכים להוכיח, ולא אנחנו.

מר ענבר:

בתחילה אמרו כי סטלמן אמר מה שאמר.
אחר כך שגם ירקוני וגם ח"כ שמואל תמיר ועוד. אנחנו מיד כתבנו
לכל ארבעת האנשים, ובקשנו מהם למסור לנו את המידע שיש בידם. אם
כן, סטלמן השיב לנו כי אף פעם לא אמר כך, וכי שום דבר מעין זה אינו
קיים; יזהר ברנר אמר שרוצה לדעת על מה לענות. אנחנו מקווים שבקרוב
נקבל ממנו תשובה; לאחר מכן עשינו מחקר, והעבודה היתה רבה.

מי זכה בפרסים הגדולים? - עשינו
חלוקה כדי לדעת מי זכה בסכום שמעל ל-25 אלף ל"י. ברצוני לתת
הסבר:

אם כן, בפרס הראשון של 50 אלף ל"י
במחזור הראשון - איש לא זכה, לכן סכום הפרס עבר למחזור השני;
בפרס הראשון של 100 אלף ל"י במחזור
השני - זכה מישהו, ואכן הוא קבל סכום זה;

במחזור השלישי, הסכום היה של 50 אלף ל"י,
ובו זכו 17 איש, לכן הוא חולק ביניהם, כך שכל אחד מהם קבל 2941 ל"י;
במחזור הרביעי איש לא זכה;

במחזור החמישי - סכום הפרס הוא 140 אלף ל"י,
כולל העברה, מישהו זכה בזה לאחר שהשקיע בטופס 64.80 ל"י;

במחזור השישי - סכום הפרס הוא 80 אלף ל"י,
עם השקעה בטופס של 1.50 ל"י;

במחזור השביעי - 100 אלף ל"י, עם השקעה
בטופס של 3 ל"י;

במחזור השמיני - 101,984 ל"י, בהשקעה
של הטופס בסך של 3 ל"י. וכך הלאה. (את הפירוט אפשר לראות בטופס
שחולק לחברי הוועדה - "המועצה להסדר ההימורים בספורט לגבי עונת 1970/71"
"הזוכים בפרק הראשון מחזוריים 1-39 לתקופה 1.9.70 - 19.6.71")

אני לא עשיתי מחקר כזה, כי אחד יכול
למלא כמה טפסים. יש פה רשימה של כל הזוכים, והמחזוריים. זוהי רשימה
מדוייקת, עם פרטי פרטים.

מר סיון:
יש 250 איש שזכו בסכום שמעל 1500 ל"י,
ורק 5 אנשים מהם זכו בפרס הראשון.

יש לנו את שמות האנשים, ואנו יכולים
לראות כי אין להם כל קשר לכל מה שנאמר לאחרונה. אלה הם אנשים
פרטיים ברובם. אנחנו לא יכולים לחפש אותם. הם צריכים לבוא עם
תעודת זהות.

היו"ר א. כץ:
האם מישהו ערך בדיקה סוציולוגית, מדוע
האנשים משקיעים סכומים כאלה?

מר סיון:
יש מחקר כזה של גוטמן, ובו נאמר כי השכבה
השכיחה שמתחפת בטוסו - הוא הדין לגבי
הפיס - אלה הם אנשים בעלי הכנסות בינוניות. אנשים אלה משתתפים
בהימורים. אולם, אנשים שהם בעלי הכנסות גדולות יותר מהווים מעוט גדול.
על כל פנים, אנשים אלה שמתחפתים בזה
משתייכים למקום מסויים - אם ממשרד מסויים, ואם מתחנת מוניות. כל
אחד נותן סכום מסויים, וביחד הם משתתפים. מצאנו כי גם עובדים מתחנת
משטרה שלחו טופס.

מר ענבר:
לפי בקשת דוד אורן אנחנו קודם כל הוצאנו את המספרים האלה מתוך מיקרו-פילם. הוצאנו רק את מי ששיחק בענין זה. עשינו את החקירה כדי למצוא את הקשר אם מישהו הגיש כמה טפסים. מחקר זה יסתיים בעוד כמה ימים. התברר לנו, כי דוקא הקטנים - 5 זכו בבת אחת.

היו"ר א. כץ:
הייתם בחו"ל, וניסיתם לראות מה עושים בטוטו? מה עושים בשטח זה בארצות אירופה? האם למדתם משהו דרכים למניעת אפשרויות כאלה? מהו המצב שם?

מר בריי:
אכן יש החלטות בענין זה, והן יובאו לדיון בישיבה. הוועדה היתה בחו"ל, והחברים הגיעו למסקנות, והמסקנות הוגשו בישיבת המועצה האחרונה. ישיבת המועצה התקיימה בעוד שבוע-שבועיים לענין זה. במסקנות יש הרבה הצעות לצורת הטיפול וכו'. מוצע שם להגביל את גובה התשלום של טופס אחד - עד 1500 ל"י.

מר סיון:
אם נגביל ל-1500 ל"י אנחנו נפסיד חצי מיליון ל"י. אנחנו משוכנעים שלא יתכן דבר כזה.

מר בריי:
זה רק לשכנע את הציבור. הקונגרס הבא יהיה בעוד חודשיים. מכל מקום, כל מה שמצאו, שהמקומות היחידים בעולם עוסקים בתחרות על סוסים. אם קונים סוס אחד, אז זה עלול להשפיע על האחרים.

היו"ר א. כץ:
בין יתר ההצעות שהועלו כאן, היתה הצעה אחת שאמרה לשבץ מספר משחקים, לא גדול, שהם משחקים בינלאומיים.

מר ענבר:
אם תכניס מזה שנים, אז תכניס למשולשים, ואז זה מנטרל את המשחק. לדעתך, זה מגדיל פי-שלושה.

מר סיון:
אם תהיה השתתפות יותר גדולה, אז אפשר לתת יותר את האפשרות.

מה שקרה בטוטו, קרה בסוף העונה. זו תוצאה של פרסום. בכל סוף עונה יש ירידה. לא רצינו לצאת בפרסום בעקבות הבירור. אולם, אנחנו חושבים כי לאחר תום החקירה אפשר יהיה לצאת בהסבר על חוסר משמעות וכו'. אני מביין שאלה אשר הוציאו את הדיבה על הטוטו, לא ידעו על הנעשה. לדוגמה: אמרו מישהו קנה 11 משולשים, בו בזמן שלא היו יותר מ-9 משולשים.

היו"ר א. כץ:
איזה אחוז הולך לכדורגל? (מר ענבר: 23%) כמה הולך מהמרכז להתאחדויות כדורגל? האם 20% ניחנים להתאחדות ו-3% לקרן? (מר ענבר: "הפועל" נותן לכדורגל 1 מיליון ל"י) (מר סיון: זה בערך עוד 15%) כמה מקבל מרכז "הפועל"? (מר ענבר: 13,5%. הוא מוסיף גם מכספו). אם כן, זהו ענף שאוכל את יושביו.

מה מצבו של "מכבי"? כמה הם מקבלים מהטוטו?

מר זאבי:

"מכבי" מקבל 4500 ל"י.

מר ברי:

ישנם שני מישורים: האחד הוא שהמרכזים מקבלים מהטוטו, והשני הוא שהמרכזים מקבלים מהתאחדות לכדורגל, והיא היא שמחלקת חצי למרכזים.

מר ענבר:

אני מנהל חשבונות, ואני יודע בדיוק מה שאמרת. (היו"ר א. כץ: 10% נותנים מהמרכזים, אח"כ 13,5% נותנים מההתאחדויות, פלוס מקורות נוספים. כמה נשאר בסך הכל לענפים אחרים?)

הענין הוא יותר חמור, כי התקציב בכדורגל הוא הרבה יותר גדול. תקציבו של "הפועל", רק של המרכז, הוא 5 מיליון ל"י; הוא מקבל גם מהטוטו כ-13,5%. השנה יהיה לו סכום של 1,4 מיליון ל"י; מתוך 10% של התאחדות כדורגל מקבל "הפועל" 6%. זאת אומרת, אם זה 10%, הרי שזה יהווה 1,4 מיליון ל"י. 6% מתוך סכום זה, הרי שזה יהווה את הסכום של 660 אלף ל"י. את הסכום הזה יקבל "הפועל". כלומר, התקציב מרכז "הפועל" הוא 2 מיליון ל"י, או $\frac{9}{5}$ (שנים חלקי חמש) 2 מיליון מתוך 5 מיליון ל"י. מהטוטו נכנסים 2 מיליון ל"י.

היו"ר א. כץ:

הטוטו בא עם כדורגל. אם כדורגל ייסגר אז לא יהיה טוטו. אני רוצה לדעת, כמה בא ישיר דרך ההתאחדות ודרך המרכזים להתאחדות?

מר ברי:

אני חושב שיש פה דבר שאי אפשר לבררו עד תופו, מבחינה זו שאתה רוצה לדעת. ההתאחדות לכדורגל מקבלת 20%, פלוס 3% שהם לקרן התגמולים של שחקני חוזר לשום פעולה ספורטיבית.

מתוך 20% שאנחנו מקבלים, 10% הולכים ממש לכדורגל, זאת אומרת - לפעולות ההתאחדות לכדורגל, לפעולות הנבחרת, לפעולות אדמיניסטרטיביות ועוד; 10% אנחנו מחזירים למרכזים. מרכז שמקבל את הכסף, הוא מבצע פעולותיו מתוך תקציבו. כשהמרכז מקבל את ה-10%, הוא מבצע פעולותיו מתוך תקציבו הוא. לדוגמה: "מכבי" בונה את התקציב שלו, ואחר כך הוא מעביר את הכסף למרכז; "הפועל" בונה את התקציב שלו לדברים אחרים, ואנחנו לא יודעים מה שהוא עושה בכסף.

היו"ר א. כץ:

מהו החלק של מרכז "המכבי" לכדורגל?

מר מיצ'ל:

400-450 אלף ל"י בערך; ביח"ר - 250 אלף ל"י.

מר ענבר:

"הפועל" מקבל ישירות את חלקו מהמרכז. חלקו בכדורגל מגיע ל-2 מיליון ל"י.

מר סיון:

אנחנו מגיעים ל-4 מיליון ל"י, בערך זה קרוב לשליש, כי "הפועל" נותן 2 מיליון ל"י.

המרכזים נותנים 22%-23%.

היו"ר א. כץ: זאת אומרת, שההתאחדות מעבירה 10%, והמרכזים מוסיפים מהמקורות שלהם לכדורגל. כלומר, אצדק אם אומר שמהתמיכה של ההתאחדות חוזר הכל לכדורגל, ועוד מוסיפים על זה.

אחרי שב"פול" הכולל שלהם. 22%-23% הולכים לכדורגל מתוך 25% שמקבלים ישירות מהטוטו. 2%-3% ממה שמקבלים, הם מפנים לענפים

אני רוצה לקבוע, כי ענף הכדורגל מקבל מהטוטו דרך כל המרכזים וההתאחדות ועוד 36% מהכנסות נטו; כי המרכזים הגדולים מקבלים כ-25%, ומפרישים 2%-3% לפעילויות אחרות, ולא דוקא לכדורגל. (מר בריי: אני מציע שהדברים האלה יוכנו במדויק).

ברצוני לדעת אם הקביעה הזו גבונה או לא נכונה. אני מבקש לדעת: כמה מקבלים באחוזים מהטוטו כל הגורמים בכל הדרכים בענף הכדורגל?

מר בריי: לא יתכן ש-2%-3% הולכים לענפים אחרים. רק התאחדות לספורט מקבלת סכומים.---

היו"ר א. כץ: לאן הולכים האחוזים האחרים של הטוטו?

מר ענבר: אני רוצה להוסיף עוד כמה אחוזים: יש 20% של טוטו שהולכים לקרן מתקנים. מתקנים כוללים כדורגל; ועוד 0.5% שהולכים לקרן למצטיינים; ועד אולימפי מקבל 8%. (היו"ר א. כץ: כמה מזה הולך לכדורגל?) לא הרבה. זה ניתן במידה שעוברים את הקדם-אולימפי.

זאת ועוד: התאחדות לספורט - 16%; 4% - אגוד כדורסל; 1% - לאגוד טניס; אחר כך יש מרכזים כמו - "אליצור" שמקבל 3.5% ו"אסא" - 1/2%. שחמט לא מקבל ולא כלום. זה לא כדורגל. יש תנועות נוער שמקבלות 1/2%. (היו"ר א. כץ: התמונה ברורה. האם האחוז של הכדורגל היה יציב כל השנים?) פחות או יותר, כן. (היו"ר א. כץ: נוסף לכל זה, האם הכדורגל "בולע" סכומים אחרים? אני מניח שכל מה שאחה אומר זה בדוק ומוסמך). יש הכנסות מהמגרשים. יש תרומות גם כן.

מר זאבי: אתמול פורסם בעתון שהכנסות שהסתכמו בעונה זו הסתכמו ב-4,5 מיליון ל"י.

מר ענבר: הכסף הזה מחולק, ויש לנו פירוט שאני אמציא לכם. מכל מקום, ההתאחדות לא חיה מהתקציב של ספורטוטו. היא חיה מהתקציב שלה. כאשר מגיעים לגביע, אנחנו מקבלים עוד שלישי.

היו"ר א. כץ: אני מבין שבנושא הטוטו אנחנו סיימנו. אנו נקבל ממר ענבר פירוט לגבי כל הכרוך סביב הטוטו.

אם הכדורגל "אוכל" 60% או 70% מהטוטו, הרי שאר ה-30%-40% מחזיקים ענפים שלמים, וכך הוויכוח הנצחי יימשך, וכל אחד יאחל לסקטור שהוא אוהד לגבור על האחר. זהו ענף פופולרי, אם נרצה או לא נרצה.

עד כאן לגבי הטוטו, ואני רוצה להודות בזה לאנשי המועצה. אני חושב שזה דבר חשוב שהציבור ידע שכך הם פני הדברים.

יש לבדוק לא פעם ולא פעמיים, כדי להבהיר שהסקטור הזה נקי. טוב שישמעו את זה מכם ומאתנו.

לגבי ההימורים יש לי דעה משלי. אני מקדם בברכה את הצמצום. 1500 זה מספיק. אני שמח שזה אגודים, ולא פרטיים. אבל חשוב לי שיהיה מחקר בענין זה, כדי לדעת מי הם האנשים. אני רואה בטוטו זרוע ממלכתית. אחד שמשחק 1000 ל"י שיהיה מוכן להוציא 3 ל"י. הוא חייב להגיע למצב שהכסף לא יילקח ממקורות שלא צריך לקחת מהם. (ד. קורן: בודאי ישנם מקרים כאלה).

אין מה לעשות כאשר אנשים משקיעים לכל מיני הימורים במקום שכסף זה ילך לפרנסת המשפחה.

עחה, אנו נעבור לבעיה שמסעירה אותנו שנים רבות, במובן הטוב של המלה. הוויכוח קיים. אני מתכוון לנושא של מקצוענות בכדורגל. יש לזה מספר אספקטים:

קודם כל, קיים האספקט האידיאולוגי - שזה נקבע על בסיס התנדבותי מלא, והספורט הוא ספורט חובבני מלא. כל אחד עשה את שלו. אני חושב, לגבי אלה שעדיין מחזיקים באידיאולוגיה הזו, לא מבחינה עקרונית, שכן מבחינה עקרונית אין ויכוח - השאלה היא למחייבי האידיאולוגיה: האם זה עוד בר-ביצוע באוירה של שנות 1971-1975-1980? האם עדיין אפשר לבצע ענף כדורגל בצורה חובבנית טהורה, מוחלטת, כפי שהייתה בארץ לפני 30 שנה? או האם אין היום מנוס להנהיג כדורגל לא-חובבני? אני יודע את השיקולים. יש בעד ויש נגד.

לפני חודשיים היה מאמר ב"מעריב". זה כבר לא מוכחש. השחקנים הודו בזה בטלביזיה וברדיו. פה נכנסים שני אלמנטים חינוכיים: האחד הוא, תשלום מתחת לשולחן, דבר אשר לטווח ארוך זה משחית. זה מחייב לזכויות ללא חובות. בעיני זהו דבר חמור.

אחם כבר אמרתם שהחומר האנושי איננו מהמשובח. על אחת כמה וכמה בכל המרכזים. צריך להיות "קודקס" לגבי התחייבויות, העריפים, מומחים, אשר לפיו אנחנו נדע מי מתחייב עבור מה.

הדברים האלה אמורים לגבי אלה הטוענים בעד. אני אפרט את השאלה: אני מציע היום שאנחנו נתייחס לשלוש שאלות: (א) מה הן העמדות העקרוניות האידיאולוגיות לגבי הכדורגל? (ב) מהו המצב, למעשה, בכל קבוצות כדורגל בכל המרכזים? (ג) מה ההתייחסות של הנוכחים לגבי ההצעה לבסס או למסד את הדבר הזה על בסיס חוזי מעל השולחן?

אנא, הביעו דעותיכם האישיות.

מר זאבי: לגבי הדרדרות, או לא-הדרדרות, כבר נאמר מה שנאמר, למרות שלדעתי אלו הן שאלות יסוד ואין להן כל שייכות להדרדרות.

יכול להיות מקצוענות, ומישהו ימכור משחק - אין לזה שום שייכות. המשחק יכול להיות מקצועני. אם המשכורת תהיה יותר גדולה, אז הוא ימכור יותר ביוקר.

אני רוצה לחזור על מה שאמרת פעם: אין אידיאולוגיה נגד מקצוענות. יכולים להיות שחקנים מקצוענים באיגוד מקצועי. אין קבוצה בארץ שיכולה להחזיק במקצוענות; בחלומים שישנם היום, כשהם לא מקצוענים וגם לא חצי-מקצוענים, הם לא חובבנים, הם עומדים בגרעון ואין מי שישלם אותם.

מר זאבי:

שמעתם רק קודם לכן כמה מקדישים "הפועל", "המכבי" ואחרים. אני יכול לציין כאן כי אין להם זכות קיום במצב של היום, כאשר משלמים בעד איבוד ימי עבודה, בחלק גם בעד נצחונות, וגם בעד "תיקו". יש משלמים סכומים כמו 500 ל"י.

הקבוצות האלה במצב של היום - הכוונה לקבוצות שלא משלמות 1000 ל"י, ולא 900 ל"י, אלא אלה שמשלמות עד 500 ל"י לחודש - עומדות במצב של גרעון שוטף של 150 אלף ל"י, ו-200 אלף ל"י, ו-250 אלף ל"י. מישהו צריך לשלם את זה. אם לא משלמים, אז הגרעון הולך וגדל.

מכל מקום, לקבוצות אלה אין זכות קיום במקרה של מקצוענות או חצי-מקצוענות. לכן אמרתי כי אין אידיאולוגיה האומרת כי אסור להיות מקצועני. יתכן שבמשך 10-20 השנים הבאות זה יהיה אפשרי. אבל היום זה בלתי אפשרי. על כל פנים, מי שמציע את זה, איננו יודע את המצב. באופן זה הקבוצות יכולות להתפרק.

לפני חודשיים כתבו בעתונות של הולנד כי 13 קבוצות שהיו מאז 1958 התפרקו משום שהן לא יכלו לעמוד בהתחייבות.

אצלנו התשלום הוא עד 500 ל"י; "מכבי" הודיעה שיש להם 5 שחקנים שמקבלים 900 ל"י. מכיון שיש להם איצטדיון, הרי שאין להם גרעונות; שאר הקבוצות בליגה הלאומית - ולא אדבר על ליגה א' שנמצאת בגרעון - כל שאר הקבוצות נמצאות בגרעון.

מי שמדבר על מקצוענות או חצי-מקצוענות, הרי שאיננו יודע את המצב. אם מדברים על מקצוענות, אז צריך לשלם לכולם.

אם משלמים בליגה הלאומית בעד איבוד ימי עבודה, בעד נצחון ובעד תיקו - הרי שהמצב יותר טוב. לדעתי, אחרת לא יכולים לעמוד.

היו"ר א. כץ: מה דעתך לגבי מיסוד המצב הקיים?

מר זאבי:

גם אנחנו בדעה שהחובבנות הטהורה שהיתה לפני 30 שנה, אינה קיימת היום. ולא רק בכדורגל. כל דבר שהיה בהתנדבות, היום לא קיים. מי אינו הולך להרצות בהסתדרות? למרצה כזה משלמים היום 50-70 ל"י. כאמור, ההתנדבות היום פגה. לא קיימת עוד.

בכדורגל תמצא שחקנים טובים, ופחות טובים ומושחתים. זהו החתך של הישוב. גם הוועד האולימפי מרשה לשלם. אני אולי יכול להגיד שאני מכה על חטא - כי ראינו את ההתפתחות ולא הכרנו אותה. היום צריך אולי להגיד מה מותר ומה אסור, ואת זה צריך לקיים. ומי שיוכל לקיים, יהיה בהתאחדות; ומי שלא יוכל לקיים - לא יהיה בהתאחדות לכדורגל.

מכל מקום, אני בדעה שמותר לשלם בעד הפסד ימי עבודה; אם מתאמנים 4-5 ימים בשבוע, צריך גם כן לשלם. חצאי ימים - זה יומיים עבודה. השאלה היא אם עבור יום שבת *1000* בבית צריך לשלם לו או לא. אנחנו יושבים ומתלבטים בכל השאלות הללו. אנחנו יודעים שרוצים להעמיד סכר, ושנגיע למצב משותף בענין זה, ושנקבע מה מותר ומה אסור. למעשה, המצב היום הוא כזה שהוא לא חובבני ולא מקצועני.

היו"ר א. כץ: האם השחקנים משלמים מס הכנסה?

מר זאבי:

הם חייבים לשלם. אם זה תשלום בעד יום עבודה, הרי שהם משלמים.

היו"ר א. כץ:

מה תהיה ההתחייבות של שחקן?

מר זאבי:

אם הוא מופיע, אז הוא מקבל.

היו"ר א. כץ:

מה תעשה עם הצ'מפיונים המופלאים,
כמו שפיגל ואחרים?

מר זאבי:

בדרך כלל אני אומר, שיטע לחו"ל.
אינני יכול לתת תשובות על בודדים.
אבל אני חושב שצריך להסדיר את המצב. המצב היום איננו יוצא מן הכלל,
איננו משלמים משכורות של 900 ל"י. השחקנים אינם חובבנים. יש לעשות
טבלה לגביהם. ואם יש יוצאים מן הכלל, אזי או שלא ישחקו, או שיוצאו,
או שיטעו לחו"ל.

ד. קורן:

מה יקרה אם לא יתנו פרסים, ואם יאמרו
שאיך יותר אמצעים לכדורגל? יש אמצעים
כלומר, ענף הכדורגל ירד, ולא יגיע
למגרשים ולכל מי שירצה לשחק.
להישגים.

מר זאבי:

כדורגל ישחקו.

מר בריס:

אני קצת מכיר את דעותיו של ח"כ כץ, והוא
ענה לכולנו שאיך התנגדות אידיאולוגית
מבחינה מקצוענית או לא-מקצוענית. אין כל אפשרות כזו. יש לזה הרבה
דברים נוספים. יכול להיות מרכז אשר יגיד, מבחינה אידיאולוגית,
שספורט חייב להיות ספורט; אבל יכול להיות מרכז אחר, פרטי, אשר יעסוק
גם כן בזה, ואז צריך לזה הרבה מאד כספים, אמרגן, צריך להקים מגרש
כמו בלופפילד שבו יושקעו כמה מליונים של לירות. בכדי להקים כדורגל
מקצועני צריך שיהיו 10 קבוצות ראשונות, ועוד 10 אחרות שירדו ויעלו.
אני, אישית, אינני מתנגד לכדורגל
מקצועני. אבל אינני רואה אפשרות כזו משום שאיך משאבים. גם אינני
רואה חצי-מקצועני, מאותן סיבות. הנוער שלנו רוצה לקבל כסף. אם
הכדורגל יהיה מקצועני, אולי אז נמצא 100 נערים, כאשר נחוץ לזה
לפחות 350 נערים.

הקופת הפעילות הספורטיבית, ביחוד
בכדורגל, היא די קצרה. משחקים עד גיל 25 או 30 שנה. החום אשם
בזה. כאשר הכדורגל יהיה מקצועני זה יהיה שונה. המקצוע הזה הוא
אכזר מאד. ורוב הבחורים יודעים את זה. תציע לשפיגלר להיות
מקצועני - הוא בשום אופן לא ירצה.

יסוד התאחדות כדורגל, וכדורגל, הוא
חובבני. הוועד האולימפי קבע כי מותר לשחקן לקבל כספי, ואז קבענו
שכר יום עבודה הוא 10 ל"י. כיום, יש במדינה הזו שביחות וכו'. אבל
הקבוצות שלנו משלמות לפי יכולתן. קבוצה אחת עושה גרעון כזה, וקבוצה
אחרת משלמת אחרת. זה גמיש מאד. משהו נתן מענק של 20 אלף לירות,
וזה עזר לנו הרבה.

למעשה, אנו רוצים להגיע היום לליגליזציה
של המצב הקיים. לא לשלם 900, או 700 לירות, אלא לשבת ולקבוע את
הסכום שצריך לשלם לשחקן.

אצלנו בארץ מהאמנים 3 ימים בשבוע.
נניח, שיומיים צריך לנוח, אז צריך לקבוע כך וכך כסף עבור הימים האלה.
כמובן שיש לכחוב את זה בתקנון. "הפועל" יעשה את זה, כי לא יהיה מי
שישלם את הגרעון. אנחנו נדרוש מהמרכזים לעשות גם כן כך. אינני יכול
לומר מה יהיה מחר.

האם תהיה התחייבות חוזית עם השחקן?
מה דעתכם לגבי 50-60 הצ'מפיונים?

היו"ר א. כץ:

מר בריים:
לא יהיה בארץ הזו שחקן חוזה בהתאחדות
לכדורגל, שכן שחקן חוזה פירושו העברת
סטטוס. אנחנו אומרים חובבנות. הנה, שפיגלר חי מכדורגל, ויקבל
כך וכך כסף באופן רשמי. אם האגודה תשלם לו מתחת לשולחן ונתפוס
אותו, אז הוא יועמד לדין, אף אם הוא מוטל"ה שפיגלר.

היו"ר א. כץ:
אם הם יקבלו שכר עבור ימי עבודה, הם
ישלמו מס הכנסה, שכן מחייב זאת החוק.
אם הם ישלמו מס הכנסה, הרי שזה יעלה יותר כסף.

האם יהיה תקנון אשר יגדיר את החובות
של השחקנים?

מר מיצ'ן:
לדעתי, אין ספק שהדרך של המקצוענות
היא הטובה ביותר כדי להגיע להישגים
טובים. יחד עם זה, אין ויכוח שמקצוענות במדינה שלנו, בסדר גודל של
האוכלוסייה, ובהתענינות שיש בשטח זה - אין מקום למקצוענות, לפחות
לגבי הטווח של 1975-1980.

ליושב ראש ברצוני לומר, כי קיים שקר
מוסכם בעולם, וקבוצות משחקות כחובבנים. במזרח אירופה לוקחים
20 שחקנים ומשלמים להם משכורת כדי לשחק כדורגל. הנה, היה לנו הכבוד
לשחק נגד בולגריה ומכסיקו, ואנחנו הצלחנו.

הבעיה שלנו היא, שאיננו יכולים
להתעלם מהבעיה הפוליטית בעולם. במערב אירופה, הארצות שנקראות
חובבנים, מספרן הוא אולי אחת או שתיים. מכל מקום, אם אנחנו נחתור
לקראת מצב של מקצוענות או חצי-מקצוענות, אנחנו עלולים להרוס את מה
שבנינו עד כה, ולכאורה בנינו רבות. יחד עם זה, אנחנו נמצאים כלפי
התאחדות לכדורגל במצב לא מסודר מבחינת התקנון, כי התקנון איננו עונה
על המצב, או צילום המצב. המצב לא עונה על התקנון.

אם משלמים משכורת של 500-800 ל"י, לדעתי
זה לא משנה, גם אם מישהו מוכשר יותר, מקבל 500 ל"י. ובעל מקצוע יותר
טוב, מקבל 700 ל"י. זה לא חייב המציאות. יום עבודה לא עונה למקצוע
לפי הכישורים של האדם. לכן אינני מסכים שצריך לקבוע תקרה של איכס
לירוח.

מר בריים:
בחור שעובד ב"אגד" מרוויח 30 ל"י ליום.
אם כן, עלינו לשלם לו סכום זה.

מר מיצ'ן:
אני חושב שלא כולם צריכים לקבל ימי עבודה,
על כן הם מקבלים 500 ל"י. אני, אישיה,
חושב שזה לא מציאותי. קיים מצב שאנחנו חייבים לצלם את המציאות.
אנו עושים זאת, ואנחנו לא צריכים לסגת אחורה. אם שלמו למישהו 900 ל"י,
הרי שבודאי לא יורידו לו מסכום זה.

מכל מקום, צריך להיות תקנון ברור, ומי
שיעבור את התקנון - ייענש. לגבי דידי, אם תקרא לזה צלום מצב או לא,
אבל לנו יש שיקולים שאם אחת מצלם מצב - אחת הופך אותו לא-חוזי. לכן
אינני יכול לקרוא לזה חוזה. יש לנו אינטרסים בינלאומיים, והם פארו
את שם המדינה. מכל מקום, אני חוזר ואומר כי יש לנו שיקולים, ואני

מר מיצ'ן:

לא בורח מהמצב שלנו היום. יכול להיות שנשקול את הדברים, ולאחר מכן נבוא אליכם בהצעות. כל זאת אם לא תהיה ברירה אלא לעשות חוזים עם שחקנים. אם זה יהיה המצב, הרי שאני לא אברח מזה. אבל אני חושב שזה לא הכרחי. אפשר לצלם מצב של עכשיו, וליישם אותו בתקנון של התאחדות לכדורגל, ואז החובות יכתבו ברורות. זה יכול להיות לאו דוקא באמצעות חוזה, אלא באמצעות התקנון. שכן הוא למעשה מהווה את החוזה. הכל יהיה מצולם בתקנון, וכך לא ייאמר שאני עשיתי חוזה עם שחקן.

מה עם חצי-חובבנות?

נ. אליעד:

אשב אתך אחרי הישיבה ונדון בזה.

היו"ר א. כץ:

אמנם בישיבה הקודמת לא הייתי פה, אבל היום אני יושב כאן מתוך הרגשה שח"כ כץ מנסה להסביר לנו שרצוי כי שחקן ישחק באופן חוזי.

מר ליליאן:

הרגשתי היא שאכן זהו למעשה המצב הקיים, ועוד אני מרגיש כי השחקנים מנצלים

היו"ר א. כץ:

מצב זה במחציתו.

לשחקן יש זכויות ולא חובות. צריך להביא שחקן לידי כך שיהיו לו חובות. אינני יודע כיצד, אבל קשה לי באוירה הזו ללבן את מהלך המחשבות שלי, אם כי לגבי דידי זה ברור.

מר ליליאן:

כולם יודעים שיש כמה סטטוסים בכדורגל. באנגליה, למשל, יש איגוד מקצועי שחי מזה; יש חצי-מקצועי, אבל הוא קשור בכל מיני חובות וזכויות. המציאות לימדה אותנו שהענין הזה הולך מדחי אל דחי. זאת ועוד: בגרמניה - לפני 4-5 שנים הקימו את הליגה העליונה על בסיס חצי-מקצועי, עם איצטדיון וכו'. כיום, 2-3 קבוצות מחזיקות מעמד, והשאר פשוט את הרגל.

המצב הוא כזה - יותר משהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק. כלומר, השחקן בראש וראשונה רוצה לשחק. יתר הדברים, אם אתה רוצה לתת לו, אז תן לו. הנה, התארגנו למרידות, וזה לוקח בוע-שבועיים, אבל אחר כך זה מתפוצץ.

אני הונכתי ב"הפועל", ואצלי קודם כל יש התקנון. דעתי הפרטית כאן איננה משחקת תפקיד. אבל אני אומר, כי אם הננו אגודות וולונטריות, הרי שאנחנו כאלה עד משישהו יחליט אחרת. מתוך מגעים במרכזים אני רואה שגם אחרים באותה דעה. כולם בנויים על חובבנות, וכך אנחנו רוצים לנהל את זה.

אומרים לי היום כי אני רץ אחרי העגלה. האמת היא, כי אינני מתכחש לזה. נכון הוא שהמצב היום הוא זה, שבמקום שאנחנו נשב על העגלה, אנחנו רצים אחריה. לכן המסקנה שלי היא פשוטה:

אינני חושב שיש הבדל גדול בין הגישות של החברים לעצם הענין. ברור לי שאנחנו לא נגיע למצב שיעשו חוזים עם שחקני כדורגל. יש חברים שאומרים כי הכדורגל שלנו הוא לא-חובבני, אבל כל מי שעוסק בנושא זה יודע בדיוק מה המצב. יש לנו עיסוקים והתחייבויות בינלאומיות שהם על בסיס של סטטוס חובבני. אחרת, אנחנו נשלח את ליגה ג' כדי לייצג אותנו.

על כל פנים, אני חושב כי הדרך שבה אנחנו חייבים ללכת היא - שיש לעצור את העגלה, כי היא מדרדרת מבחינה זו של הגדלת השלומים, ואין לי ספק שאנשי ההתאחדות יפעילו השפעתם למרכזים, וזה ניתן להיעשות בצורה זו או אחרת.

הוזמנתי לישיבה זו כיושב ראש ההתאחדות לספורט. לכן אינני מביע דעה בקשר

מר גיל:

למקצוענות בכדורגל.

אני חולק על הרבה דברים שנאמרו כאן. אני חולק על מוטב חובבנות כדי לחיות חיים צנועים. המקור של החובבנות איננו זה, אלא בהגינות המחייבת בספורט, שכן אדם לא יוכל להתחרות אם הוא משקיע את כל זמנו בספורט. אדם שצריך לעבוד לא יכול להתחרות עם אדם שעוסק בספורט בלבד. התנאים ביניהם לא יהיו שווים. ואין זה משום שמקצוענות היא פסולה. אין כאן שום דבר בלתי מוסרי. זו מלאכה כמו כל מלאכה אחרת. מכל מקום, מקצוען לא יכול להתחרות עם חובבן.

אילו כולם היו מקצוענים, ניחה; אבל אם יש חלק שלומד, וחלק שעובד וכו' - הרי שהתנאים אינם שווים ביניהם. לכן אני חושב שהאלמנט הזה צריך להדריך אותנו.

ועתה, ביחס למקצוענות: אין שום יחס לזה. זה לא שייך לספורט. זהו בידור, ואפשר לקיים אותו. אין כל קשר בין זה לספורט.

מקצוענות איננו מקטינה את השחיתות. זה הוכח. בכל ענף שיש בו מקצוענות - יש בו שחיתות הרבה יותר גדולה מאשר בספורט חובבני.

זאת ועוד: מקצוענות איננה בלם לירידה, אלא לעידוד. בחו"ל משלמים יותר משמשלמים ומסוגלים לשלם בארץ.

אין לי כל ודאות בכך שמקצוענות מעלה את הרמה. הדבר הזה הוכח, וזה איננו עומד בסתירה. יותר מאשר חמש פעמים בשבוע אי אפשר להתאמן. אלה הם בני אדם שמתאמנים. לעומת זה, הסכנות הן לא לכדורגל, אלא באפשרויות של התקדמות שהן כל כך גדולות עד כדי שאני מוכן לוותר על האחוז המפוקפק של ירידת הרמה, הכושר וכו', בארץ. יחד עם זה, יש להלחם, או שלא להגרר בענפי ספורט אחרים. כמו: כדורסל, אתלטיקה קלה ועוד. עם הורדת החיידק הזה לענפי ספורט אחרים, אנחנו עלולים למצוא את עצמנו בפני ספורט יקר, עם השקעות פנטסטיות שיהיו על חשבון המדינה ורשויות מקומיות. להשקעות אלה אנו זקוקים למלחמה עתידה. לכן הסכנה היא חמורה. כך אני רואה את הנושא הזה.

שישקו באופן מקצועני. הכדורגל המקצועני ימנע, או יעצור בפני ירידה. לכן לא נשארה לי כל סיבה חיובית חוץ משיפור הרמה שאינני בטוח בה. לא נשאר לי שום אלמנט אחר, פרט לנימוקים שנשאו ואשר להם אתן יד.

היו"ר א. כץ:

ברצוני לסכם: היום אנחנו ליבנו את
נושא הטוטו, ואני שמח כי לפי הדברים

בענין המקצוענות הנושא התבהר.

אנחנו שמענו היום את הבדלי ההשקפה בין
הנציגים, ואין ספק שוועדה החינוך הצטרף להחלטה את הדעת בשתי האפשרויות -
גם מנקודת הזווית הצרה של הכדורגל.

ודאי נקיים עוד מפגש שבו נסיים את הדיון
על המקצוענות וחובבנות; כמו כן אנחנו נדון על מניעת הדרדרות בשדה
הכדורגל. לכן אני מבקש לבוא מוכנים לנושא השלישי זה - מניעת הדרדרות
בכדורגל.

חודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.00.